

08115001 számú Belovagló megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Belovagló
- 1.2 Ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0811

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Belovagló
- 2.2 Szintjének besorolása
  - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 5
  - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 5
  - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A belovagló legfőbb feladata a lovak alap kiképzése és továbbképzése, átképzése és bemutatása a díjlovaglásban alap, vagy könnyű osztályú, díjugratásban stílus, valamint lovastusa szakág kezdő képzettségi szintjéig. A rábízott lovak képzési céljának szem előtt tartásával, az etikai, állategészségügyi és szakmai szempontok figyelembevételével szervezi

meg és hajtja végre a lovak mozgását. Feladatköréhez tartozik a lovak futószáron történő, illetve nyereg alatti bemelegítése, előlovaglása, jártatása, felvezetése. A munkájához szükséges eszközöket jól ismeri, szakszerűen használja és karbantartja. Kezdő lovasok futószáron és lovardában szabadon történő oktatását el tudja látni, valamint lovastúrák vezetésére és pályaeépítői személyzet feladat végzésére is alkalmas. A munka- és balesetvédelmi előírásokat betartja.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

5.1.2 Nyilvántartó hatóság:

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: középfokú végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: Gazda 4 0811 17 04, (Lovász, vagy Állattenyésztő szakmairány); Lovász 34 621 02; vagy Lótenyésztő 31620305; 54 621 01 Állattenyésztő és állategészségügyi technikus¹

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 640

7.2 Maximális óraszám: 960

8 A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

---

¹ 2022.03.10-én módosított szöveg

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Munkája során alkalmazza a német idomító skálát.	Ismeri a német idomító skála felépítését és annak elemeit.	Elkötelezett a rendszeres lovaglás, mint munkavégzés és sport iránt.	Betartja a fokozatosság elvét. Felelősség tudattal jár el, megbízza által meghatározott célok és a lovas etikai irányelvek figyelembevételével dönt a képzés és értékesítés menetéről.
2.	Elvégzi a csikó szerszámhoz szoktatását, megtanítja neki a futószáron történő munkát. A csikó/ló fizikai és mentális egészségét előtérbe helyezve tud felülni a lovashoz még nem szoktatott, belovagolatlan csikóra/lóra.	Ismeri a szerszámhoz szoktatás lépéseit, a futószáron történő kiképzés és a csikó belovaglás menetét.	Nyitott a ló kiképzéssel kapcsolatos feladatok folyamatos tanulására, elvégzésére. A váratlan helyzetekre is szakszerűen reagál.	A feladatokat edző vagy a munkáltató irányítása mellett, részben önállóan, részben munkatársa segítségével végzi.
3.	Megtanítja a lovat az alapkiképzésnek megfelelő szintű feladatok korrekt végrehajtására.	Ismeri a feladatok végrehajtásához szükséges helyes segítségadásokat.	Önkritikus, szívesen kér segítséget, tanácsot képzetebb kollégáitól.	Felelősséget vállal a lovak alapkiképzésének minőségéért, a kiképzés során a lovak fizikai és mentális egészségének megőrzéséért.
4.	Felméri a ló képességét, munkaképességét és ennek megfelelően képi tovább. Értelmezi az adott lóról szerzett tapasztalatait.	Ismeri az egyes szakágak lovakkal szemben támasztott követelményeit, és ennek eléréséhez a kiképzés menetét.	Képes kritikusan, de szakszerűen alkalmazni a különböző szakági információkat.	Szükség esetén egyértelmű, lényegre törő kérdéseket tesz fel, önálló döntést tud hozni, az adott ló alapkiképzés utáni szakosodásáról.

5.	Szakszerűen felvezeti és bemutatja a rá bízott lovakat (pl. sajtóteljesítményvizsga, árverés során), Képes végrehajtani „A” vagy „L” szintű díjlovagló programot, teljesíteni tud díjgrató „stílus” pályát és el tudja lovagolni a lovat terepen is kisebb természetes akadályokat leküzdve. Segít a ló értékesítésében.	Szakszerűen tud lovat felvezetni, futószárazni, előlovagolni és bemutatni.	Saját szakmai fejlődése is fontos számára. Megjelenésével is tükrözi munkája iránti igényességét.	Önállóan is keresi a továbbképzési lehetőségeket, a rá bízott aktuális feladatokat képes önállóan is elvégezni.
6.	Felméri a rábízott ló aktuális fizikai és mentális állapotát, és ennek megfelelően folytatja a kiképzői munkát.	Reálisan határozza meg a kiképzés éppen aktuális céljait.	A ló egészségvédelmét szem előtt tartva halad a kiképzés során. Nyitott az „újratervezés” gondolatára.	A lovak kiképzése során felmerülő váratlan helyzetekre is szakszerűen reagál.
7.	Szükség szerint előkészíti, kivezeti, bemelegíti és lejárattja a lovat más lovas számára.	Szakszerűen és időre elvégzi a tőle kért feladatokat. Ennek során a szakkifejezéseket megérti.	A kapott utasítás, feladat végrehajtásában együttműködő.	Betartja a fokozatosság elvét. A rábízott feladatokat az edző vagy a munkáltató irányításával, részben önállóan végzi.
8.	Kezdő lovasokat oktat futószáron és szabadon a lovardában, melynek során használja a lovas oktatás szakkifejezéseit. A lovas számára legmegfelelőbb ló kiválasztásával végzi az oktatást.	Ismeri a lovas oktatás alapszabályait, az edzéstervezés menetét.	Törekszik a lehető legbiztonságosabb körülmények megteremtésére az oktatás során. Világosan, röviden, empátikusan fogalmaz. A lovas adottságainak figyelembevételével tervezi meg a foglalkozást.	Oktatói munkáját önállóan képes elvégezni.
9.	Lovasokat kísér tereplovagláson.	Ismeri a tereplovaglás szakmai és jogi szabályait.	Folyamatosan figyelemmel kíséri a csoport tevékenységét. Egyértelműen, udvariasan kommunikál.	Önállóan felelős döntéseket hoz a túra során felmerülő események kapcsán.

10.	<p>Észleli a lovak esetleges sérüléseit és felismeri az egészségéstől eltérő állapotukat.</p> <p>Elsősegélyt nyújt, szükség szerint értesíti az állatorvost.</p> <p>A lóval kapcsolatos információkat, a szakszavak használatával osztja meg az arra illetékes személyekkel (pl.: felettes, állatorvos, patkolókovács, másik lovas, tulajdonos).</p>	<p>A ló kiképzéséhez szükséges anatómiai és élettani ismeretek birtokában van.</p> <p>Ismeri a sportsérülések jellemző tüneteit, és az elsősegélynyújtás szabályait.</p>	<p>Törekszik a közös munkára, igényli az állatorvos szakmai visszajelzését, betartja a kezelési utasításait.</p>	<p>Rugalmasan alkalmazkodik a felmerülő problémákhoz. Képes önállóan felismerni, behatárolni az érintett anatómiai területet, élettani elváltozást.</p> <p>Felelősen, egyértelműen kommunikál. A viselkedés és a tünetek alapján megítéli a ló állapotát. Szükség esetén érthető, lényegre törő kérdéseket tesz fel a lovas, és az állatorvos részére, az állatorvos utasításainak megfelelően ellátja a lovat.</p>
11.	<p>Tisztában van a rábízott lovak tartástechnológiájával és szakszerűen végzi és/vagy végezteti el a lovással a takarmányozásukat.</p> <p>Szakágnak és edzésidőszakoknak megfelelően takarmányoz.</p> <p>Ismeretei birtokában javaslatot tesz a tartástechnológiára és a takarmányozásra vonatkozóan az esetleges változtatásokkal kapcsolatban.</p>	<p>Tisztában van a tartástechnológiával és a takarmányozási programok tartalmával.</p>	<p>Törekszik a közös munkára, takarmányozás során folyamatosan egyeztet az edzővel, a lovással és a tulajdonossal.</p>	<p>Kondíciójának, és az edzésidőszaknak megfelelő állapotot elbírálva javaslatot tesz a ló egyedi takarmányozására.</p>
12.	<p>Felügyeli az etetéssel, takarítással, lóápolással, karámozással, jártatógép használatával kapcsolatos feladatokat.</p>	<p>Ismeri az istálló munka és a lóápolás eszközeit, illetve azok használatát.</p>	<p>A rábízott eszközöket, létesítményeket, takarmányokat, a „jó gazda gondosságával” használja és gondozza. Igényes a rábízott lovak és tárgyak ápoltságával szemben</p>	<p>Önállóan felügyeli a lótartás folyamatait.</p>

13.	Szakszerűen használja a lófelszereléseket, ellenőrzi állapotukat. A mindenkori feladatnak megfelelően választja ki a felszerelést és rendeltetésszerűen használja azt.	Ismeri a ló kiképzéshez szükséges felszereléseket, azok korrekt felhelyezését és beállítását, tisztában van azok használatának céljával, lehetőségeivel.	Betartja a szakmai etikai normákat, szabályokat.	Rugalmasan alkalmazkodik a felmerülő problémákhoz. Képes önállóan felismerni, kiválasztani a feladat megoldásához, ill. az állapot javításához szükséges eszközöket.
14.	Felhasználói szinten kezeli az informatikai eszközöket és az internetet.	Nyomon tudja követni a szakmai szempontból fontos híreket, szabályváltozásokat, tanulmányokat.		Haladéktalanul tájékoztatja az illetékest, ha a ló kiképzését, szállítását, bemutatását érintő előírás, feladat intézkedést igényel.
15.	Munkája során betartja a balesetvédelmi, munkavédelmi és tűzvédelmi előírásokat.	Ismeri a munkavégzésével kapcsolatos szabályokat.	Tartózkodik a létesítmény, az emberek és állatok biztonságát veszélyeztető cselekedetektől.	Baleset esetén felelősen dönt a kialakult helyzet szakszerű megoldásában. Szükség esetén elsősegélyt nyújt amennyiben rendelkezik a vonatkozó szakmai ismeretekkel.
16.	Ismeri a lovaglás hazai és nemzetközi fejlődését.	Tisztában van a lovaglás történetével és a lovassportok aktuális szabályzataival.		
17.	Az általa képzett ló előrehaladása során javaslatot tesz a ló sportban történő használatára és esetleges továbbtenyésztésére.	Ismeri a sportlovakkal szemben, szakáganként támasztott követelményeket, továbbá az esetleges tenyésztésben való használhatóság feltételeit.		

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A tenyésztői munka eredményeként megszülető csikók piaci értékét növeli, ha kiképzésük megfelelően történik. Ez a hozzáadott érték jól képzett, szakmailag felkészült belovagló munkájával érhető el. A csikóban rejlő képességeket, lehetőségeket helyesen felismerő és az azokat megfelelően felszínre hozó szakemberekre nagy igény van, mert nagyjából két éves képzés szükséges ahhoz, hogy az értékének megfelelő áron lehessen értékesíteni a lovat. Ezt a munkát hivatott elvégezni a belovagló, hiszen a lótenyésztő, illetve a leendő tulajdonos a legtöbb esetben nem bír a szükséges tudással. De a belovagló munkájára számítanak a versenyzők is lovaik rendszeres mozgatása során, vagy azok, akiknek az „elrontott” lovait átlovagolni szükséges. A belovagló munkája nem megkerülhető. A piaci igények egyre inkább a minél magasabban képzett belovagló irányába mutatnak. Egy sokra hivatott ló tehetséges, képzett belovagló keze alatt egészen más szintre jut, és az átlagosánál magasabb áron cserél gazdát, mely a szakszerű képzés nélkül nem valósulhat meg. A mai viszonyok között rosszul képzett lóra nincs kereslet és a képzetlen, átlagos lovak iránt is egyre inkább csökken az érdeklődés.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Írásbeli teszt

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

- A) Kiképzési és képzési ismeretek
- B) Edzéstán
- C) Versenyzési ismeretek, a lovaglás története
- D) Lovak tenyésztése- és takarmányozása
- E) Lovak sportsérülései

A) vizsgarész: Kiképzési és képzési ismeretek tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 10 kérdésből álló feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között rövid, egyszerű számítás, fényképről, rajzról, történő felismerés, feleletválasztásos, vagy feleletalkotó feladat. Feleletválasztásos feladat esetén minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotó feladat esetén kiegészítéses vagy rövid választípusú

feladatok szerepeljenek a vizsgában. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 1, 2, 3, 4, 6, 10, 13, 15.

Az A) vizsgarész időtartama 30 perc.

B) vizsgarész: Edzéstan tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 10 kérdésből álló feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között fényképről, rajzról történő felismerés, feleletválasztásos és/vagy feleletalkotásos feladat. Feleletválasztásos feladat, esetén, minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotásos feladat esetén kiegészítés és rövid választípusú feladatok kerüljenek a vizsgafeladatok közé. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 8, 11.

A B) vizsgarész időtartama 20 perc.

C) vizsgarész: Versenyzési ismeretek és a lovaglás története tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 5 kérdésből álló feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között fényképről, rajzról történő felismerés, feleletválasztásos és/vagy feleletalkotásos feladat. Feleletválasztásos feladat, esetén, minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotásos feladat esetén kiegészítés és rövid választípusú feladatok kerüljenek a vizsgafeladatok közé. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 16, 17.

A C) vizsgarész időtartama 10 perc

D) vizsgarész: Lovak tenyésztése- és takarmányozása tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 5 kérdésből álló feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között fényképről, rajzról történő felismerés, feleletválasztásos és/vagy feleletalkotásos feladat. Feleletválasztásos feladat, esetén, minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotásos feladat esetén kiegészítés és rövid válasz típusú feladatok kerüljenek a vizsgafeladatok közé. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 11.

A D) vizsgarész időtartama 20 perc

E) vizsgarész: Lovak sportsérülései tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 5 kérdésből álló feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között fényképről, rajzról történő felismerés, feleletválasztásos és/vagy felelet alkotásos feladat. Feleletválasztásos feladat, esetén, minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotásos feladat esetén kiegészítés és rövid válasz típusú feladatok kerüljenek a vizsgafeladatok közé. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 10.

Az E) vizsgarész időtartama 10 perc.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc.

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30 %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Alapvető fogalmak megjelenése és azok helyes használata, összefüggések megvilágítása. Online vizsgafeladat

automatikus kiértékeléssel. Olyan feladatoknál, ahol több jó válasz is lehetséges, a hibás jelölés esetén pontlevonást kell alkalmazni.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 50%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Komplex lovas vizsga

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

1. rész: A vizsgázó előkészíti, felvezeti és futószáron bemutatja a lóval és lovassal való munkát. A futószárazás előtt a felvezetett lóról néhány mondatban szakszavak használatával elmondja az addigi, az előkészítés és felvezetés alatt szerzett információkat, benyomását (küllem, egészségi állapot, viselkedés). Ezt követi a futószáron történő munka bemutatása a három alap jármódban, mely tartalmazza a körnek a vizsgáztatók által meghatározott (15m-es) szakaszán belül végrehajtott átmeneteket, megállítást, valamint kézváltást is. A vizsgázó az oktatói munka bemutatása során kiad egy, a ló és lovas tudásának megfelelő, feladatot és végrehajtásában oktatóként segít.

2. rész: A vizsgázó előkészíti, bemelegíti a lovat, és az aktuális Magyar Díjlovagló Szabályzat figyelembevételével bemutatja az „A” alap, vagy „L” könnyűosztályú díjlovagló programot. Utána értékeli a bemutatót. Kiválaszt egy felvetődött problémát, néhány mondatban elmondja, hogy miként javítaná azt, és a gyakorlatban is megmutatja a feladat pontosításának menetét. Amennyiben a vizsgáztató, „A” szintű díjlovagló program bemutatását kéri, abban az esetben (3. rész) a díjugrató pálya 90-100 cm akadálymagasság legyen.

3. rész: A vizsgázó előkészíti, bemelegíti és 75-80 vagy 90-100 cm-es díjugrató pályán az aktuális magyar Díjugrató Szabályzat stílus versenyszáma alapján bemutatja a lovat, majd véleményezi a saját és a ló teljesítményét, részletezve a felmerült problémákat. A vizsgázó kiválaszt egy javítandó feladatot és szakszavak használatával elmondja, hogyan javítani ki, oldaná meg a felmerült problémát.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc.

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Összbenyomás, szakmaiság, szakszavak, szakkifejezések használata, rátermettség, felkészültség, feladat végrehajtása (nincs súlyozás).

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 60%-át elérte, minden részfeladatban.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: lovas segéd jelenléte a futószáron történő feladatok bemutatásához, humán orvos.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- Vizsga terem berendezésekkel

- lóistálló
- lovak: „L” szintű, (díjlovaglás) - 75-80 cm ugróképességű, illetve „A” szintű (díjlovaglás) - 90-100 cm ugróképességű
- lovaspálya
- minimum 20 * 40 m díjlovagló négyszög és berendezései
- akadályok
- védőfelszerelések
- lóápoló felszerelés
- lószerszámok: nyergek, kantárok, futószárak, segédzárak, ostorok, lábvédők, nyeregalátétek, kötőfékek, vezetőszárak, egyéb anyagok az aktuális versenyszabályzatokban leírtak szerint
- munkabiztonsági berendezések
- elsősegélynyújtó felszerelés

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A vizsgázók egyénileg gondoskodnak saját (versenyfelszerelésnek megfelelő) ruházatukról, védőfelszerelésükről.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó